

Et Nordland for framtiden

Regional planstrategi for Nordland 2024–2028

Innhold

1. Innledning	4
2. Utviklingstrekk, muligheter og hovedutfordringer	6
3. Visjon og strategisk retning	10
4. Langsiktige utviklingsmål	12
5. Regionalt samarbeid om planlegging og utvikling	18
6. Plansystemet i Nordland	20
7. Planbehovet 2024–2028	22

Forord

Verden, Norge og Nordland står nå overfor flere store endringer. Den geopolitiske situasjonen, klimaendringer, økonomiske endringer og endringer i befolkningssammensetningen gir utfordringer og muligheter. På flere samfunnsområder oppleves det nå en økende ressursknapphet.

Samtidig er Nordland et fylke fullt av muligheter, og menneskene som bor her er vår største ressurs. Hver enkelt av oss kan utgjøre en forskjell i samfunnet. Det skal være godt å bo, jobbe og skape noe i hele Nordland, og målet er at flere skal ha lyst til å bli nordlendinger. Fylkesrådet har i politisk plattform pekt på et sterkt ønske om å sette en ny og positiv kurs for Nordland.

Det er vår ambisjon å skape arbeidsplasser i hele fylket, løfte fram frivillighet, kultur og idrett, gi alle muligheter til å delta i samfunnet og stimulere til attraktive lokalsamfunn. For å få dette til, ønsker fylkesrådet å samarbeide med aktører i fylket og at vi sammen er en kraftfull stemme i fra nord.

Selv om fylket vårt har stort potensial, er det flere sentrale samfunnsflokke vi i Nordland trenger å ta tak i. Å utvikle en god balanse mellom bruk og vern av natur er en av disse. I denne situasjonen er det helt sentralt at vi i fylket samarbeider og prioriterer. Vi trenger en helhetlig og framtidsrettet samfunnsplanlegging i Nordland.

Gjennom den regionale planstrategien er Nordlands utfordringer satt på dagsordenen. Fylkesrådet mener den strategiske retningen for planstrategien og de langsiktige utviklingsmålene bidrar til en ny og positiv kurs for Nordland i en urolig tid. Felles for våre politiske ambisjoner er ønsket om å bidra til fylkeskommunens visjon om at *sammen bygger vi attraktive og inkluderende samfunn*.

Fylkesrådsleder
Svein Øien Eggesvik

Fylkesråd næring
Bjørn Larsen

1.

Innledning

Sammen bygger vi attraktive og inkluderende samfunn. Dette er fylkeskommunens visjon. Denne visjonen er en viktig referanseramme for oss i Nordland. Vi er inne i en urolig tid, og det er viktigere enn noen gang å samarbeide om prioriteringer som bidrar til å skape trygge, gode og livskraftige samfunn.

Verden befinner seg i en brytningstid med krig i Europa, økonomisk ustabilitet, klimaendringer, flere eldre og økende migrasjon. I urolige tider blir behovet for samhold og nytenkning desto større. Derfor er fylkesrådet opptatt av at samfunnsplanleggingen i Nordland de neste årene skal bli mer helhetlig og framtidsrettet.

Planstrategien peker på sentrale utfordringer og utviklingsområder for perioden 2024–2029. Den regionale planstrategien hverken kan eller bør beskrive alle utfordringer, og mange viktige temaer som fylkeskommunen og samarbeidspartnere jobber med, blir ikke omtalt. Dette er fordi planstrategien skal løfte utfordringer som både er felles og som er av avgjørende betydning for utviklingen i Nordland i denne valgperioden. Planstrategien fremmer derfor en strategisk retning og fire overordnede utviklingsmål.

Visjon

Sammen bygger vi attraktive og inkluderende lokalsamfunn.

Strategisk retning

En helhetlig og framtidsrettet planlegging i Nordland

- som bidrar til prioriteringer og omforente løsninger som realiserer Nordlands menneskelige og økonomiske potensial.
- som tar tak i dilemmaer og i større grad ser utfordringer og muligheter i sammenheng.
- ser dialogen i regionen skal videreutvikles og samarbeidet med viktige aktører gjøres mer forpliktende.

Utviklingsmål

- Trekke i felles retning for å styrke regionens rolle nasjonalt og internasjonalt.
- Forbedre samfunnssikkerheten og sikre kritisk infrastruktur.
- Skape god balanse mellom bruk og vern av natur og arealer.
- Utvikle livskraftige lokalsamfunn og konkurransedyktig næringsliv som leder an i det grønne skiftet.

↑ Figur 1: Figur som viser sammenhengen mellom visjon, strategisk retning og utviklingsmålene i planstrategien.

Om arbeidet med planstrategien og høringsinnspillene

Fylkesrådet startet opp arbeidet med planstrategien i januar 2024. Et digitalt kunnskapsgrunnlag har ligget til grunn for diskusjonene i prosessen. I arbeidet med første utkast ble det gjennomført en omfattende prosess, med verksteder for fylkestinget, fylkesadministrasjonen, regionale myndigheter og kommuner. Det har vært gjennomført møter med regionalt planforum, regionrådene og kommuner, drøftingsmøte med Statsforvalteren i Nordland og konsultasjon med Norske Reindriftssamers Landsforbund. I slutten av mai ble et utkast sendt på høring og offentlig ettersyn i tråd med plan- og bygningslovens §7-2. I høringsperioden ble det avholdt innspillmøter med alle regionrådene, i tillegg til regionale aktører og myndigheter.

Fylkeskommunen mottok 24 skriftlige innspill under høringen, i tillegg til innspill som ble gitt i møter før og under høringen. Alle avdelinger i fylkeskommunen har deltatt på et felles verksted for å ferdigstille helheten i strategidokumentet, spisse målformuleringene og utarbeide en klar strategisk retning for planstrategien. På verkstedet ble også høringsinnspillene drøftet.

Som følge av innspillene er utfordringsbildet som ble fremmet i høringsutkastet spisset. Planstrategien vektlegger dermed de mest sentrale utfordringene. De langsiktige utviklingsmålene er justert. Hovedmålene fremmet i høringsutkastet er skrevet inn som målbeskrivelser og knyttet opp til utviklingsmålene og prioriteringer fra fylkesrådets politiske plattform. Planstrategien er deretter behandlet av fylkesrådet og fylkestinget.

2.

Utviklingstrekk, muligheter og hovedutfordringer

Avstandene i verden har blitt mindre, mye takket være billigere kommunikasjon og moderne informasjonsteknologi. Endringer forplanter seg med lynets hastighet fra kontinent til kontinent. Pandemien er et eksempel på hvor raskt samfunnsforholdene og vilkårene for politikk og næringsvirksomhet kan skifte karakter. Krigen i Ukraina påvirker sikkerheten i hele Europa og maktforholdene på globalt nivå. Samtidig blir klimaendringene stadig mer følbare, med høyere temperaturer og villere vær, ikke minst i nord. Nordkalotten og nordområdene får økt betydning av flere grunner: Behovet for ressurser og råvarer, den voksende etterspørselen etter sjømat, og den geopolitiske situasjonen, blant annet som følge av svensk og finsk medlemskap i NATO.

Nordland påvirkes av endringer i det store bildet enda mer konkret og direkte enn før. Utfordringene krever et strategisk blikk og nye gjennomtenkte svar på lokalt, regionalt og nasjonalt nivå. Følgende fire store utfordringer peker seg ut: →

1. Ny geopolitisk situasjon – beredskap og forsyningssikkerhet

Den geopolitiske situasjonen ble grunnleggende endret ved Russlands fullskala invasjon av Ukraina i 2022. Samarbeidet mellom Russland og vesten har brutt sammen, og det vil ta lang tid å gjenopprette tilliten mellom Russland og nabolandene. Samtidig ser vi at flere land ønsker å utfordre den verdensordenen og de internasjonale avtalene som har vært gjeldende siden andre verdenskrig. Svensk og finsk NATO-medlemskap vil bety at forsyningslinjene fra Atlanterhavet gjennom Norge og Sverige til Finland må styrkes. Dette kan medføre betydelig forbedring av infrastruktur i Nordland for frakt av personell og utstyr. Europa må derfor legge større vekt på forsvar, forsyningssikkerhet og vern av de demokratiske verdiene.

Sikkerhet og beredskap får dermed større betydning, noe som blir ekstra tydelig i Nord-Norge. I Nordland må vi tilpasse oss en ny sikkerhetspolitisk virkelighet og bidra til norsk, nordisk og europeisk sikkerhet. Når Sverige og Finland nå har blitt medlemmer i NATO kan Norden sammen stille med store kapasiteter både i luft-, sjø-, og landdomenet tilgjengelig for forsvar av alliansen. Sverige og Finlands medlemskap innebærer at Norges rolle i NATO er endret, og vil bety at Nordland får nye store og viktige oppgaver. Beredskapen må styrkes, både militært og sivilt, og det blir nødvendig å tenke nytt og helhetlig om blant annet infrastruktur, samferdsel, krafttilgang, matproduksjon, bosetningsmønster og samarbeidet på Nordkalotten.

2. Akselererende klimaendringer – forebygging og tilpasning

Klimagassutslippene avtar dessverre ikke. Den nye normaltemperaturen i Norge ligger 1 grad høyere enn tidligere, Nordland, Nord-Norge og Svalbard opplever ofte enda høyere temperaturer enn resten av landet, og får et villere og våtere vær. Klimaendringene påvirker matsikkerheten, bosetningen og næringsvirksomheten både på land og sjø. Med en svært lang kystlinje er Nordland på mange måter ekstra utsatt. Det står klart at forebygging av, og tilpasning til, klimaendringer blir en hovedoppgave for Nordland i årene som kommer.

Klimautfordringen preger mange sider ved samfunnsutviklingen. Norge har forpliktet seg til *Parisavtalen* (vedtatt 2015) og vedtatt ambisiøse klimamål i revisjon av klimaloven i 2023. Norges mål er å redusere utslippet av klimagasser med 50–55 prosent innen 2030. Dette betyr at klima må være et gjennomgående hensyn i utviklingsarbeidet i Nordland i årene framover.

3. Demografiske endringer – befolkningsnedgang og mangel på arbeidskraft

Befolkningsutviklingen i Nordland kjennetegnes av vedvarende lave fødselstall og betydelig utflytting og videreflytting. Innvandring har gjennom mange år bidratt til å begrense befolkningsnedgangen, og har også i perioder gitt befolkningsvekst. Nordland står imidlertid i reell fare for befolkningsnedgang i årene framover. Det er stor usikkerhet knyttet til hvordan folketallet vil utvikle seg. Krig, konflikt og klimaendringer kan gi migrasjon til Nordland som kan snu en negativ befolkningsutvikling. Dette er likevel høyst usikkert.

De neste 25 årene vil Nordland få en betydelig eldre befolkning, med flere pensjonister og færre i yrkesaktiv alder. Selv om flere enn tidligere gjennomfører videregående skole og tar høyere utdanning, mangler likevel Nordland kvalifisert arbeidskraft innen alle sektorer og næringer. Dette bildet vil bli forsterket framover som følge av endringer i befolkningssammensetningen. Boligmarkedet er også i endring, og boligmarkedet er en viktig forutsetning for både tilflytting og muligheter for innbyggerne kan få dekket sitt boligbehov i de ulike faser i livet. En økende andel unge som rapporterer psykiske plager og andel unge utenfor arbeid og utdanning gir grunn til uro og bekymring. Vi har ikke råd til at så mange faller utenfor arbeidslivet. I denne valgperioden blir det derfor enda viktigere å sikre bolyst, livskvalitet og livskraftige lokalsamfunn.

4. Økonomisk usikkerhet – behov for klare rammebetingelser

Norsk økonomi preges av flere paradokser; Staten er rik, mens kommunene gjennomgående har svak økonomi. Velferden blir stadig mer omfattende og ambisiøs, mens kommunene sliter med å levere tjenester. Selv om Norge lenge har kunnet skimte slutten på petroleumsalderen, går omstillingen i økonomien sakte. Næringslivet i Nordland må også forholde seg til lange avstander, utfordrende samferdsel, mangel på gode arealer, svak kronekurs, ustabile markeder og til tider usikre nasjonale rammebetingelser. Næringspotensialet i Nordland er imidlertid stort og økende. Det er i denne situasjonen viktig å rydde unna hindringer for bedrifter som vil vokse gjennom klare politiske prioriteringer og beslutninger.

Kunnskapsgrunnlag

Som grunnlag for planstrategien er det utarbeidet et omfattende kunnskapsgrunnlag både gjennom interne prosesser i Nordland fylkeskommune og i dialog med ulike regionale aktører. Dokumentet *Utviklingstrekk i Nordland* inneholder en oppsummering av kunnskapsgrunnlaget, og en fullstendig oversikt over alle kilder som er lagt til grunn underveis i prosessen. I tillegg er det utarbeidet en statistikkrapport som visualiserer data på utvalgte tema. Statistikkrapporten er å anse som et supplement til dokumentet *Utviklingstrekk i Nordland*. Begge dokumentene følger planstrategien som vedlegg.

I valgperioden vil det som et ledd i samfunnsplanleggingen være nødvendig å videreutvikle og spisse kunnskapsgrunnlaget, inn mot de store utfordringene som Nordland står overfor.

Utfordringer for fylkeskommunen – behov for kunnskap og veivalg

Nordland trenger en sterkere beredskap for endring. Utfordringene i regionen blir over tid mer komplekse, og må sees i en større nasjonal og internasjonal sammenheng. Dette betyr blant annet at fylkeskommunen må jobbe mer strategisk og langsiktig enn tidligere.

Samfunnsplanleggingen må ta innover seg at mange av utfordringene går på tvers av sektorer og kommunegrenser. Utfordringene innebærer dilemmaer og målkonflikter som må håndteres på en god måte. Det er behov for aktive valg, nye løsninger og et tettere samarbeid i Nordland og de ulike regionene i fylket.

Fylkeskommunen har et særlig ansvar for å organisere samhandlingsarenaer, samordne aktørene i fylket og hjelpe kommunene med å løse større utviklingsoppgaver. Den regionale planstrategien skal være et verktøy for å skape felles forståelse, fremdrift og vilje til å samarbeide.

Målkonflikter, dilemmaer og samfunnsflokter

Nordland er et langt og vidstrakt fylke, rikt på ressurser, kultur og engasjerte og kunnskapsrike mennesker. Samtidig står vi som samfunn i en rekke dilemmaer hvor det er åpne målkonflikter. En del av dilemmaene og målkonfliktene henger sammen med problemer som er svært komplekse og vanskelige å overskue, også kalt samfunnsflokter.

Noen av dilemmaene og målkonfliktene er:

- Behovet for å stoppe tap av natur vs. behovet for nye arealer
- Reindrift vs. fornybar energiproduksjon og annen næringsvirksomhet
- Bevaring av matjord vs. tettstedsutvikling
- Investeringer i å bygge attraktive lokalsamfunn vs. kommunal økonomi og tilgjengelig privat kapital
- Fornybar energi vs. sikker energi
- Radikale klimakutt 2030 vs. vekst og sysselsetning
- Faktisk befolkningsutvikling vs. ambisiøse mål på alle felt
- Statlig vs. regional vs. lokal innflytelse
- Grønn omstilling vs. faktisk tilgjengelig kraft
- Stor mangel på arbeidskraft vs. stor andel av befolkningen i utenforskap

Nordland fylke er sårbar på flere områder. Dette gjelder blant annet transport og samferdsel, forsyningslinjer, kraft, matsikkerhet og lav skatteinngang. I Nordland kan det også komme en kollaps i økosystemer som følge av klimaendringer og endringer i naturmangfoldet. I en geopolitisk utfordrende situasjon er en del av våre lokalsamfunn ekstra sårbare med tanke på sikkerhet og beredskap.

Samtidig er det lys i sikte. Nordland har fra naturens side et rikt ressursgrunnlag, vi har bedrifter som våger å satse, og engasjerte innbyggere som tar ansvar og skaper levende, dynamiske lokalsamfunn. Tiden vi er inne i byr imidlertid på flere utfordringer og økende knapphet i samfunnet. Framover vil utviklingen trolig kreve mer av oss. For å kunne satse, trengs det flere politiske avklaringer og evne til å håndtere målkonflikter og systematisk arbeid med å komme disse sårbarhetene i møte. Nordlandssamfunnet – innbyggere, næringsliv, kunnskapsinstitusjoner og offentlig sektor – trenger helhetstenkning, handlekraft og forutsigbarhet.

3.

Visjon og strategisk retning

En helhetlig og framtidsrettet planlegging i Nordland

– som bidrar til prioriteringer og omforente løsninger som realiserer Nordlands menneskelige og økonomiske potensial.

– som tar tak i dilemmaer og i større grad ser utfordringer og muligheter i sammenheng.

– der dialogen i regionen skal videreutvikles og samarbeidet med viktige aktører gjøres mer forpliktende.

Visjon

Sammen bygger vi attraktive og inkluderende lokalsamfunn er fylkeskommunens visjon. Visjonen er en felles overbygning for alle fag- og politikkområder i fylkeskommunen, og danner også utgangspunktet for samfunnsplanleggingen. Det vi gjør skal bidra til attraktive lokalsamfunn, og samarbeid er nøkkelen for å få det til.

FNs bærekraftsmål er et rammeverk for valgene som skal gjøres av fylkeskommunen, kommuner, næringsliv og frivillige organisasjoner i Nordland. Hvordan kan vi finne de gode løsningene som balanserer den økonomiske, miljømessige og sosiale utviklingen de neste årene? I Nordland har vi tradisjon for lokalsamfunn som bygger på helhetstenkning og bærekraft. Dette ser vi blant annet i kystsamfunnene og den rike samiske kulturen, som nettopp søker balanse og langsiktig, bærekraftig utnyttelse av ressursene. I tiden som kommer blir helhetlig tenkning enda viktigere.

Strategisk retning for planstrategien

Planstrategien skal være styrende for samfunnsplanleggingen i valgperioden. På bakgrunn av utfordringsbildet og innspill som er kommet underveis i arbeidet, ser fylkesrådet at det nå er nødvendig å løfte blikket, se framover og skape en bedre helhet i planleggingen og utviklingsarbeidet i fylket. Den nye strategiske retningen for planstrategien er derfor å arbeide for *en helhetlig og framtidsrettet planlegging i Nordland*.

Den strategiske retningen er illustrert i figur under, og handler om følgende behov og krav:

- En samfunnsplanlegging som bidrar til prioriteringer og omforente løsninger som realiserer Nordlands menneskelige og økonomiske potensial.
- En samfunnsplanlegging som tar tak i dilemmaer, og som i større grad ser utfordringer og muligheter i sammenheng.
- Dialogen i regionen skal videreutvikles og samarbeidet med viktige aktører gjøres mer forpliktende.

Foto: Martin Bremnes

4.

Langsiktige utviklingsmål

En helhetlig og framtidsrettet planlegging i Nordland innebærer vilje og evne til å håndtere sentrale dilemmaer og samfunnsfloker. Planstrategiens langsiktige utviklingsmål adresserer de regionale samfunnsutfordringene som er beskrevet over, og viser hvilke områder Nordland må oppnå resultater på i årene som kommer.

Utviklingsmålene skal forplikte både Nordland fylkeskommune, kommuner og regionale statlige aktører. Mer enn før må utfordringer og muligheter vurderes i sammenheng og på tvers av fagområder og sektorer, noe utviklingsmålene

gjenspeiler. Utviklingsmålene krever et klart framtidsblikk, grundige avveininger og vilje til å sette i verk konkrete oppfølgende tiltak.

Mål 1

Trekke i felles retning for å styrke regionens rolle nasjonalt og internasjonalt.

Mål 2

Forbedre samfunnssikkerheten og sikre kritisk infrastruktur.

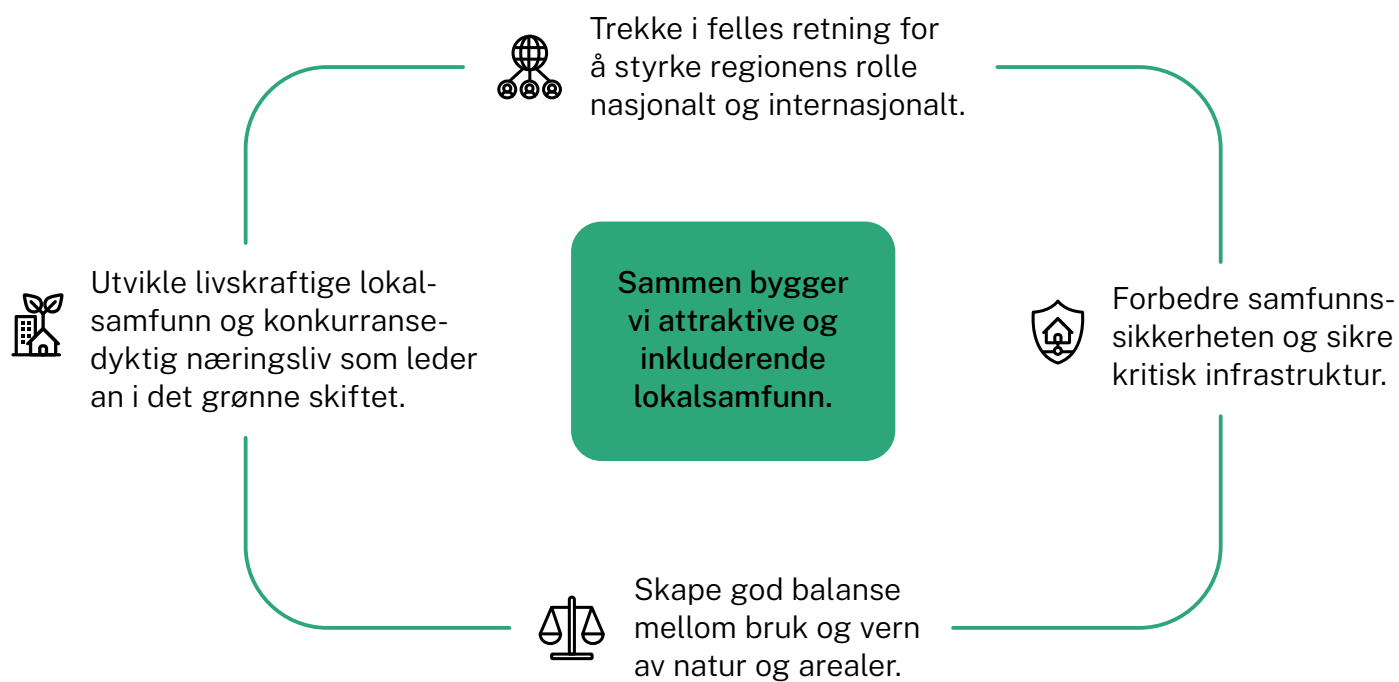
Mål 3

Skape god balanse mellom bruk og vern av natur og arealer.

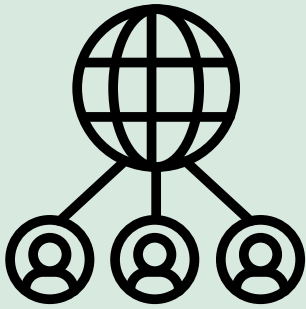
Mål 4

Utvikle livskraftige lokalsamfunn og konkurranse-dyktig næringsliv som leder an i det grønne skiftet.

↑ Figur 3: Figur som viser visjonen og de langsiktige utviklingsmålene

Mål 1:

Trekke i felles retning for å styrke regionens rolle nasjonalt og internasjonalt.

Vi nordlendinger skal være en tydelig og kraftfull stemme fra nord, som er positiv til nye initiativ og samarbeidsformer. For å møte utfordringene må flere spille på lag slik at Nordland blir en drivkraft for utvikling. Samfunnsflokene må bearbeides gjennom helhetstenkning, innovasjon, digitalisering og systematisk utviklingsarbeid.

Det er behov for å styrke kulturen for tverrsektorielt samarbeid og samordning av ulike nivåer og etater i offentlig sektor. Mer fundamentalt handler det om å styrke tilliten til forvaltningen og lokaldemokratiet. Samtidig må Nordland arbeide strategisk med posisjonering, profilering og påvirkningsarbeid på regionale, nasjonale og internasjonale arenaer.

Samarbeid som går tvers av fagfelt, sektorer og forvaltningsnivåer, samt innovasjon som bidrar til systemendringer og nye løsninger, er avgjørende for å løse dagens og framtidens samfunnsutfordringer. Skal nordlandssamfunnet evne å trekke i felles retning og styrke sin nasjonale og internasjonale rolle, må det jobbes systematisk med utprøving av nye løsninger og nye former for samarbeid.

Samarbeidet internt i fylket, med våre nabofylker og med aktører nasjonalt og internasjonalt, vil være sentralt for å nå målene i planstrategien. Fylkeskommunen vil aktivt bruke internasjonale nettverk, lokale og regionale samarbeidsnettverk, og prosjekter for å utvikle kompetanse og kunnskap og for å få gehør for Nordlands interesser. Regionvekstavgiftene med de interkommunale politiske rådene og regionvekstavgiften med staten vil være viktige verktøy. Det vil også bli tatt initiativ til nye partnerskap og nettverk, slik som det regionale kraftforumet som ble lansert tidligere i 2024.

Mål 2:

Forbedre samfunnssikkerheten og sikre kritisk infrastruktur.

Den nye geopolitiske situasjonen gjør det nødvendig å arbeide mer planmessig med å styrke sikkerheten og beredskapen. Nordlandssamfunnet må bidra til at den militære og sivile beredskapen i nord styrkes. Dette innebærer blant annet at matsikkerhet, infrastruktur, samferdsel, krafttilgang og Forsvarets behov må sees i sammenheng. Samfunnets motstandskraft og beredskap er en viktig del av totalberedskapen og lokalbefolkningen må bidra. Aktører i Nordland kan også forfølge nye muligheter for å utvide samarbeidet på Nordkalotten for å slik styrke beredskapen på tvers av landegrensene.

Gode og trygge samferdselsløsninger binder Nordland sammen og muliggjør næringsutvikling og bosetting i hele fylket. For å få til dette er det behov for en fornyet satsing på effektiv, sikker og pålitelig samferdsel og mobilitet. Et billigere og grønnere kollektivtilbud ruster oss for fremtiden. Det er nødvendig å styrke den regionale overføringskapasiteten og øke produksjonen av fornybar kraft i Nordland. Klimatilpasning for å sikre infrastruktur og samfunnsfunksjoner, er også et område der det er behov for samarbeid mellom blant annet kommunene, statlige aktører, fylkeskommunene og næringsliv.

I Nordland skal innsatsen forsterkes for å kunne håndtere hendelser som truer liv, helse og grunnleggende funksjoner. Det må skje ved å øke kapasiteten i beredskapsarbeidet gjennom et mer inngående samarbeid mellom kommuner, regionale, statlige og private aktører, og frivillige. Målet er at risikoen for bortfall av samfunnskritisk infrastruktur må reduseres, og at grunnleggende nasjonale funksjoner ivaretas.

Mål 3:

Skape god balanse mellom bruk og vern av natur og arealer.

Det er nødvendig å utvikle en framtidsrettet arealpolitikk med virkemidler som på en mer bevisst og gjennomtenkt måte balanserer ulike hensyn. En av de store målkonfliktene og dilemmaene i Nordland er å stoppe tap av natur, og samtidig veie dette opp mot aktører i Nordlands behov for nye eller egnede arealer for utbygging og utvikling av næringsliv, infrastruktur og boliger. Dette gjelder både for arealer på land og i sjø.

Produksjon av kraft og egnede næringsarealer er nødvendig for det grønne skiftet. Samtidig må det tas hensyn til lovpålagte krav og ambisjoner om arealnøytralitet, bevaring av biologisk mangfold, reindrift og jordvern. Å ta vare på kulturarv og samisk næringsutøvelse samtidig som det skal utvikles ny industri og fornybar energi, vil kreve nye løsninger. Gjennom det videre regionale planarbeidet skal det derfor arbeides for konstruktive, forutsigbare rammebetingelser for utviklingen i Nordland.

Mål 4:

Utvikle livskraftige lokalsamfunn og konkurranse- dyktig næringsliv som leder an i det grønne skiftet.

Næringslivet i Nordland har mulighet til å lede an i omstillingen i norsk økonomi og overgangen til et lavutslippssamfunn på flere områder, og et blågrønt taktskifte i næringslivet er sannsynligvis også en forutsetning for at flere lokalsamfunn skal overleve.

Det skal også jobbes for næringsutvikling med forutsigbare rammebetingelser og arbeidsplasser i hele Nordland. For å sikre tilflytting, er det ikke lenger nok med arbeidsplasser. Attraktive tilbud utenfor jobb, gode boliger og tilgang på offentlige tjenestetilbud er viktig for å sikre bosetting. Livskraftige, inkluderende lokalsamfunn er imidlertid ikke mulig uten økt samarbeid mellom offentlige aktører, frivillige organisasjoner og ildsjeler.

En felles utfordring i Nordland er å gi alle mulighet til å delta i samfunnet. For å få dette til, trengs et løft for frivilligheten, kulturen og idretten, som kan skape trivsel og tilhørighet for nordlendinger i alle aldre.

Kunnskap og kompetanse som stimulerer til konkurranseevne og nyskaping kan være med på å løse mange utfordringer. Her er det viktig at alle elever og lærlinger skal møtes

av kvalifiserte lærere og veiledere. Alle unge skal oppleve trygghet og mestring, og flere skal fullføre videregående opplæring. Dette krever et fleksibelt og desentralisert studietilbud som gir mulighet for god læring gjennom hele livet. Det er også behov for å satse videre på utvikling av samisk kultur, språk og næringsutvikling.

Med digitalisering og bruk av kunstig intelligens følger det både muligheter og utfordringer for næringsutvikling, realisering av det grønne skiftet og tjenestetilbud fra offentlig sektor. Forskning og utviklingsarbeid står dermed sentralt. Det kreves investeringer i utvikling av nye teknologiske løsninger og tilgang til fornybar energi.

Ambisjonene om å redusere utslipp med 60 prosent innen 2030 vil kreve mye av alle i Nordland. Det er industrien og transportsektoren som står for de største klimagassutslippene, og det er innen disse områdene omstillingen kan gi størst effekt. Fylkesrådet vil derfor arbeide for at all samferdsel i Nordland skal være null- eller lavutslipp, bidra til gode rammebetingelser som kan muliggjøre den grønne omstillingen i industrien, og stimulere til en mer sirkulær økonomi.

5.

Regionalt samarbeid om planlegging og utvikling

Fylkeskommunens oppfølging

Nordland fylkeskommune følger opp den regionale planstrategien, både i egen organisasjon og i samarbeid med andre myndigheter og aktører i fylket. Særlig sentralt for oppfølgingen er:

- Fylkeskommunens samfunnsutviklerrolle for å mobilisere, koordinere og samordne virkemiddelbruk og regional samhandling for å nå våre felles mål
- Regionale planer og temaplaner med tilhørende handlingsprogram
- Fylkeskommunens økonomiplan, årsbudsjett og tilhørende virksomhetsstyring

Fylkeskommunen har ulike virkemidler som rettes inn for å nå målene. Hvordan fylkeskommunen utøver sine roller som samfunnsutvikler, tjenesteutøver, myndighet og veileder er sentralt for den videre oppfølgingen av planstrategien. Det skal jobbes med å nå målene innenfor og på tvers av de ulike fagområdene internt i fylkeskommunen. Denne helhetlige tilnærmingen legges også til grunn for regionalt planarbeid. Det skal videre vurderes hvordan fylkeskommunen i større

grad kan innarbeide oppfølging av planstrategien i politiske saker og øvrig saksbehandling. Tilskuddsordningene som fylkeskommunen har ansvar for, skal rettes inn på prosjekter som bidrar til å nå målene i planstrategien.

Fylkeskommunen vil følge opp planstrategien i sin behandling av planer og tiltak etter plan- og bygningsloven. I tillegg til å etterspørre hvordan kommunene og andre bidrar til å følge opp fastsatte mål på ulike møteplasser, slik som Nordlandskonferansen, konferansen for plan- og samfunnsutvikling, og forum for nye planleggere.

Oppfølging av planstrategien i en usikker og omskiftelig verden krever kontinuerlig arbeid med kunnskapsgrunnlag, innsikt og analyser. Denne kunnskapen må deles og drøftes politisk, sammen med aktører i hele Nordland. Mange av høringspartene til planstrategien har påpekt at det i tiden framover er nødvendig med en felles virkelighetsforståelse og innsikt. Det er derfor viktig med videre utvikling av kunnskap, og diskusjon av utfordringer og utviklingstrekk på de møteplassene som samler ulike regionale aktører i Nordland.

Oppfølging i kommunene

Den regionale planstrategien skal ligge til grunn for kommunal planlegging i Nordland. Målene er felles for planleggingen på alle nivå i fylket. Med bakgrunn i de nasjonale forventningene til regional og kommunal planlegging 2023–2027 og planstrategiens langsiktige utviklingsmål, vil fylkeskommunen fremheve følgende punkter som viktig i videre planarbeid i kommunene:

Oppdaterte planer er nødvendig for å nå de langsiktige utviklingsmålene. Dette gjelder særskilt kommuneplanens arealdel og kommuneplanens samfunnsdel. Flere av nordlandskommunene har eldre kommuneplaner. Fylkeskommunen oppfordrer derfor til at kommuneplanene oppdateres eller revideres. For å knytte samfunnsdelen tettere til kommuneplanens arealdel bør det utarbeides langsiktige arealstrategier.

Fylkeskommunen og kommunene har et særskilt ansvar for å legge til rette for å styrke samisk kultur, nærings- og samfunnsliv og samiske språk gjennom planleggingen. Det bør derfor synliggjøres i planarbeid hvordan dette gjøres, blant annet gjennom en samlet vurdering av virkninger av eksisterende og planlagt arealbruk som berører samiske interesser.

Ved revidering av kommuneplanens arealdel oppfordres det til å gjennomføre «planvask». I dette inngår vurdering av om tidligere godkjent arealbruk skal endres. Dette skal gjøres av hensyn til klima, naturmangfold, kulturmiljø, jordvern, reindrift, klimatilpasning, samfunnssikkerhet og et hensiktsmessig utbyggingsmønster. I revidering av arealdelen bør det også vurderes om arealer som tidligere har vært avsatt til formål som innebærer omdisponering av dyrka jord, skal tilbakeføres til landbruks-, natur-, friluft- og reindriftsformål.

Fortetting og flerbruk av eksisterende bolig- og næringsarealer bør vurderes før nye utbyggingsområder settes av og tas i bruk.

En del tiltak har konsekvenser ut over den enkelte kommune. I de sakene forventes det at kommunene vurderer konsekvenser for blant annet reindrift, vannmiljø,

jordbruksareal og naturmangfold for et større område. Spesielt viktig er det å vurdere sumvirkning for reindriften i et sammenhengende område, uavhengig av kommunegrensene. Når det gjelder større etableringer, bør det utarbeides konsekvensutredninger som inkluderer et regionalt perspektiv.

Flere kommuner har utfordringer i å rekruttere og beholde plankompetanse. For å håndtere kompetanse- og kapasitetsutfordringene er interkommunale plansamarbeid en mulig løsning. For eksempel samarbeid om utarbeiding av felles kunnskapsgrunnlag, interkommunale planer eller formelle plansamarbeid.

Utfordringer knyttet til rekruttering av kvalifisert personale er felles for alle kommunene i Nordland, og ulike tiltak kan med fordel ses i en regional sammenheng. Derfor oppfordres kommunene til å utvikle felles rekrutteringsstrategier innenfor blant annet rekruttering av helsepersonell.

Regionale og statlige myndigheters oppfølging

Nordland fylkester forventer at staten bidrar til å nå de langsiktige utviklingsmålene gjennom sin planlegging og utviklingsaktivitet i Nordland. Videre forventes det at staten deltar aktivt i å ta tak i aktuelle dilemma og samfunnsflokke, og at regionale statlige aktører bidrar i samarbeidsprosjekter og nettverk relevant for de respektive fagområder.

Nordland fylkeskommune har som et av de første fylkene i landet utviklet en regionvekstavgift med regjeringen. Formålet med denne regionvekstavgiften er å bidra til styrket politisk dialog og samhandling om strategiske områder for samfunnsutviklingen. Samarbeidsområdene skal ta utgangspunkt i partenes målsettinger i henholdsvis regional planstrategi og fylkesrådets strategi. Regionvekstavgiften skal dessuten bidra til bedre samordning mellom sektorer, økt forutsigbarhet knyttet til viktige tjenesteområder for regional utvikling, og positiv utvikling i Nordland.

6.

Plansystemet i Nordland

Beskrivelse av det regionale plansystemet

Plan- og bygningsloven og kommuneloven setter rammene for det regionale plansystemet. Med denne regionale planstrategien gjøres det noen endringer i det regionale plansystemet i Nordland. Målet er at endringene skal bidra til å skape en retning for arbeid med helhetlig samfunnsutvikling og virksomhetsstyring i fylkeskommunen. En av disse endringene er at fylkeskommunen går bort fra utformingen av strategier som styringsdokument, og i stedet utarbeider temaplaner.

Fylkeskommunen skal også lage færre og mer tverrfaglige regionale planer. Dette gjøres for å få færre og tydeligere mål for fylkeskommunen og kommuner å styre etter, og for å oppnå mer helhet i samfunnsplanleggingen i fylket. Endringene gjøres for å forsterke innsatsen for å nå de langsiktige utviklingsmålene.

Regionale planer og temaplaner skal i Nordland fylkeskommune lages i planmodulen i Framsikt.

Regionale planer

Regionale planer utarbeides på bakgrunn av regional planstrategi og i tråd med nasjonale forventinger til

kommunal og regional planlegging. Regionale planer legges til grunn for regionale organers virksomhet, og for kommunal og statlig planlegging og virksomhet i fylket, i tråd med plan- og bygningsloven (2008). For kommuner og statlige organer er det kun regional planstrategi og regionale planer som gir føringer for deres arbeid. De regionale planene blir dermed et styringsverktøy som er retningsgivende for tiltak og virkemiddelbruk på regionalt og kommunalt nivå, og for regionale statsetater.

Planstrategien fastsetter hvilke regionale planer som skal utarbeides for prioriterte temaer der det er behov for regional samordning, over flere forvaltningsnivå og sektorer. Regionale planer gjelder fram til det fattes vedtak om terminering av planen. Spørsmål om behov for revisjon, forlenging eller oppheving av en regional plan, vurderes hvert fjerde år i regional planstrategi.

Behovet for revidering av handlingsprogrammet til regionale planer vurderes hvert år i forbindelse med vedtak av fylkeskommunens budsjett og økonomiplan. Dette for å sikre oppdatert kunnskap om behov for tiltak, og sikre finansiering av aktivitetene i handlingsprogrammene. Rapportering på regionale planer gjøres samtidig med årsberetningen til hele fylkeskommunen, som vedlegg eller egne politiske saker.

Foto: Fredrik Ahlsen

Temaplaner

Temaplaner skal tydeliggjøre hvordan fylkeskommunen skal jobbe med ulike temaer. De kan utarbeides for temaer hvor det er behov for en utdyping, for fagfelt der fylkeskommunen er tjenesteutøver eller samfunnsutvikler og har påvirkning ut mot samfunnet, eksempelvis *Transportplan Nordland*. Temaplaner skal bidra til samordnet innsats og bruk av virkemidler, og kan inneholde et handlingsprogram.

Temaplaner skal utarbeides på grunnlag av regional planstrategi eller regionale planer. Det kan også startes opp arbeid med nye temaplaner som ikke er omtalt i planstrategien gjennom politisk vedtak i fylkesrådet. Når arbeidet med en temaplan startes opp skal mandatet med innhold og innretning i temaplanen behandles i fylkesrådet som egen sak. Temaplaner vedtas av Fylkestinget i Nordland, som er regional planmyndighet.

Temaplaner er ikke førende for kommunal eller statlig planlegging i Nordland, men kan utarbeides i samarbeid med andre. Prosesskravene i plan- og bygningsloven gjelder imidlertid ikke for temaplaner. På grunn av dette utgår derfor temaplaner når årsperioden for temaplanen er over, med mindre det fremmes en politisk sak om forlenging eller revidering. Beslutning om forlenging eller revidering av en temaplan gjøres i regional planstrategi eller egen politisk sak. Årsperiode for temaplaner skal ikke overstige fire år.

Nordland fylkeskommune har mange ulike roller, oppgaver og ansvar. For å sikre strategisk samordning internt i organisasjonen vil det være behov for å utarbeide virksomhetsinterne temaplaner for utvikling og styring av organisasjonen, for eksempel for kommunikasjon og universell utforming. Disse virksomhetsinterne dokumentene omtales ikke i regional planstrategi.

7.

Planbehovet 2024–2028

Utfordringsbildet, sammen med den strategiske retningen og utviklingsmålene, definerer planbehovene for Nordland. Regionale planer og temaplaner som skal utarbeides skal derfor følge opp planstrategiens mål og den tilhørende målbeskrivelsen.

Gjennom prosessen med å utarbeide regional planstrategi er det identifisert tre tema som spesielt må forsterkes i arbeidet med de regionale planene: energi, klima og miljø og samfunnssikkerhet. Dette var gjennomgående tilbakemeldinger i høringsinnspillene. I tillegg vil det høsten 2024 lanseres en større rapport fra OECD (Organisation for Economic Co-operation and Development). Rapporten gir nye anbefalinger til blant annet hvordan Nord-Norge kan ta del i det grønne skiftet og snu den demografiske trenden. Anbefalingene fra OECD skal vurderes inn i planene som skal utarbeides av fylkeskommunen.

Energi: De regionale planene for vind- og vannkraft skal oppheves. Utfordringer på energifeltet må i plansystemet løses på nye måter da dette er en helt sentral utfordring for Nordland framover, blant annet for realisering av det grønne skiftet. Energi tas derfor inn som tema i *Regional plan for arealforvaltning*. Det skal gjennom dette planarbeidet vurderes om det er behov for å lage en egen temaplan for energi.

Klima og miljø: *Regional plan for klima og miljø* skal oppheves. Samtidig er temaene klima og miljø viktigere enn noen gang. Klima og miljø skal inngå i alle regionale planer som

skal utarbeides framover, slik at dette behandles helhetlig i alt som gjøres. Som del av disse planarbeidene skal det vurderes om det er behov for en egen temaplan for klima og miljø. Klima og miljø skal samtidig inngå i noen temaplaner, eksempelvis *Transportplan Nordland*.

Samfunnssikkerhet som tema gjør seg mer gjeldende og relevant som følge av endringer i verdenssituasjonen og klimaendringene. Samfunnssikkerhet skal derfor inngå i alle regionale planer som skal utarbeides i planperioden, samt relevante temaplaner som for eksempel *Transportplan Nordland*.

Regionale planer som skal utarbeides i valgperioden

Alle utviklingsmålene legger føringer for det videre planarbeidet og innholdet i planene. I planarbeidene vil det være behov for å hente inn kunnskap og utredninger. Arbeid med både kunnskapsgrunnlag, utforming av planene og hvordan følge opp planene, skal gjennomføres i samarbeid med aktører i hele Nordland.

Regional plan for livskraftige lokalsamfunn

Regional plan for livskraftige lokalsamfunn skal ta tak i behovet for å jobbe helhetlig med samfunnsutviklingen for at folk skal kunne leve best mulige liv i Nordland. Samarbeid for å skape det gode liv i Nordland vil skape tilhørighet og trivsel, og bidra til bli- og bolyst. For å få til dette må flere i lag bidra til å finne gode løsninger innenfor tema som bolig, mangfold, inkludering, kompetanseutvikling, innovativt og bærekraftig næringsliv, stedsutvikling og livskvalitet.

Planen søker å finne, teste ut og prioritere løsninger som bidrar til å utvikle livskraftige lokalsamfunn. Som et ledd i å følge opp den strategiske retningen for denne planstrategien vil planarbeidet måtte ta inn over seg at ulike steder har forskjellige styrker, muligheter og behov. Planprogrammet er vedtatt og planarbeidet pågår.

Regional plan for arealforvaltning

Utviklingstrekkene og dilemmaene Nordland står ovenfor aktualiserer behovet for å utvikle en ny og helhetlig arealpolitikk for både land- og sjøområder. Det er behov for at dette regionale planarbeidet konkretiserer hvordan arealpolitikken kan bidra til å forbedre samfunnssikkerheten i Nordland og til å ivareta natur, biologisk mangfold og samiske interesser i fylket, og at arealpolitikken som utformes må ta inn over seg at klima er i endring og at det vil være behov for en differensiering av arealpolitikken for å bidra til at lokalsamfunn og næringsliv kan fortsette å utvikles.

En regional plan som omfatter all arealpolitikk og setter retning for arealbruk, er også i tråd med anbefalinger fra utarbeidede rapporter og evaluering av kap. 8. i gjeldende Fylkesplan for Nordland.

I planprosessen skal det vurderes om innhold fra retningslinjene og planbestemmelsen til regional plan for Vefsna kan og bør innarbeides.

Regional plan for landbruk

Regional plan for landbruk skal revideres. I den sammenheng skal gjeldende *Regional plan for høstbart vilt og innlandsfiske* innarbeides. Planen skal bidra til å sette landbruket på den regionalpolitiske dagsorden, tilpasse landbrukspolitikken til de muligheter og utfordringer som er i Nordland, og være med å styrke de fortrinn som arktisk landbruk har. Matsikkerhet, samfunnsberedskap og klima og miljø er sentrale tema for planarbeidet.

Regional plan for vannforvaltning

Fylkeskommunen er regional vannområdemyndighet, og er pålagt å utarbeide og følge opp regional plan for vannforvaltning. Planen skal blant annet angi miljømål for vannforekomstene, og tiltaksprogrammet skal redegjøre for alle relevante tiltak for å oppfylle miljømålene. I tråd med vannforskriften skal planen og tiltaksprogrammet oppdateres hvert sjetten år.

Nye temaplaner som skal utarbeides i valgperioden

Temaplan for nordområdene

Den geopolitiske situasjonen tilsier at det er behov for ytterligere samarbeid med fylkene i nord, samt regionene i de andre nordiske og arktiske landene. Det foreslås derfor å videreutvikle fylkeskommunens nordområdepolitikk i en temaplan som tar for seg posisjonering av Nordland i nordområdene. Arbeidet med temaplanen sees i sammenheng med den utgåtte nordområdestrategien.

Temaplan for innovasjon og næringsutvikling

Temaplanen skal gi retning for det næringsrettede utviklingsarbeidet til Nordland fylkeskommune. Planen bygger videre på *Et nyskapende Nordland – Innovasjonsstrategi for Nordland 2014–2020* som innførte smart spesialisering som metodikk i arbeidet med regional næringsutvikling i fylkeskommunen. Analysene og erfaringene som ble gjennomført i forbindelse med denne strategien ligger som grunnlag for temaplanen. Smart spesialisering metodikken videreføres. Den nye temaplanen skal bygge på et helhetlig og bærekraftig samfunnsperspektiv,

og skal bidra til å redusere klimautslippene, fremme grønn innovasjon og omstilling.

Temaplan for kompetanse

Temaplanen for kompetanse skal videreutvikle allerede etablerte strukturer for samarbeid mellom utdanning- og arbeidslivsaktører innen høyere utdanning, høyere yrkesfaglig utdanning og studiesentrene rundt om i regionen, eksempelvis Kompetanseforum Nordland. Temaplanen for kompetanse skal også inneholde tverrfaglige og målrettede tiltak som kan øke tilgangen til relevant arbeidskraft og styrke inkluderingen i arbeidslivet.

Temaplan for scenekunst i Nord-Norge

Som oppfølging av *Nordnorsk kulturavtale* skal det lages en felles strategi for scenekunstheltet i Nord-Norge. I Nordland vil denne få status som en temaplan.

Temaplan for film i Nord-Norge

Som oppfølging av *Nordnorsk kulturavtale* skal det lages en felles strategi for filmfeltet i Nord-Norge. I Nordland vil denne få status som en temaplan.

Foto: Fredrik Ahlsen

Foto: Terje Rakke

Temaplaner som skal revideres

Temaplan for transport

Transportplan Nordland skal utarbeides som en temaplan, i stedet for en regional plan etter plan- og bygningsloven slik det er blitt gjort tidligere. Dette fordi det primært er fylkeskommunens prioriteringer på transportfeltet som behandles i denne planen. Endring fra regional plan til temaplan åpner for større frihet knyttet til prosess og innhold, og med større søkelys på hvordan fylkeskommunen kan løse gjennomføring av planarbeidet og presentere det endelige resultatet. Det legges opp til at temaplanen skal inneholde et handlingsprogram slik det har vært gjort tidligere. Medvirkning fra kommunene gjennom regionrådene er sentralt i arbeidet med å utforme temaplanen. Temaplanen vil også være Nordland fylkeskommunes innspill til *Nasjonal transportplan*. Innhold i dagens regionale plan som gjelder arealbruk vil bli tatt opp i planprosessen med regional plan for arealforvaltning.

Temaplan for bibliotek

I dag gjelder *Regional plan for bibliotek 2015–2025*. Temaplanen skal erstatte denne regionale planen. Temaplanen skal sette retning for fylkesbibliotekets satsing på bibliotekutviklingen i fylket. Temaplanen skal bidra til å styrke bibliotekenes samfunnsrolle som arena for kompetanse, opplevelse, inkludering og bolyst. I planarbeidet vil det vurderes å ta opp spørsmål tilknyttet skolebibliotek.

Temaplan for internasjonalt arbeid

Temaplanen for internasjonalt arbeid bør vurdere å videreføre aktuelle målsettinger og satsinger som er omtalt i *Internasjonal strategi 2021–2025*. Samarbeid med Russland utgår, og nye strategiske samarbeidsaktører vurderes, jf. nylig inngått samarbeid med Nedre Schlesien, Polen.

Temaplan for digitalisering

Fylkeskommunen har tidligere hatt en digitaliseringsstrategi som gikk ut i 2023. Det er vurdert behov for en temaplan med bredere perspektiv. Bredbånd og bruk av kunstig intelligens og digitale verktøy i undervisning vil være noen av temaene som vurderes å tas med i arbeidet.

Temaplan for skolebruk

Temaplan for skolestruktur erstatter de tidligere generalplanene til bygg og eiendom. Alle kommende byggeprosjekter for skolebygg skal inn i denne. Planen skal se på hvor og hvordan opplæringen skjer. I dette skal det gjennomføres en gjennomgang av bygningsmasse og tilbudsstruktur.

Bergkunstplan for Nordland

Temaplanen legger grunnlaget for hvordan bergkunsten i fylket best kan skjøttes og bevares, samt for hvordan den kan formidles og gjøres tilgjengelig. Nordland fylkesting vedtok bergkunstplanen i 2009. Det er behov for å revidere og oppdateres temaplanen i henhold til den faglige og digitale utviklingen som har skjedd innenfor bergkunstfeltet siden planen ble vedtatt.

Tabell med oversikt over regionale planer

Navn på regional plan	Vurdering
Regional plan for livskraftige lokalsamfunn	Ny plan, planarbeidet pågår
Regional plan for arealforvaltning	Ny plan, planarbeidet pågår
Regional vannforvaltningsplan for Nordland og Jan Mayen vannregion	Revideres i perioden
Regional plan for landbruk	Revideres i perioden
Fylkesplan for Nordland 2013–2025	Oppheves ved vedtak av regional plan for arealforvaltning
Regional plan for folkehelse	Oppheves ved vedtak av regional plan for livskraftige lokalsamfunn
Regional plan for bibliotek	Oppheves ved vedtak av fylkeskommunal temaplan for bibliotek
Regional plan for Vefsna	Vurderes opphevet ved vedtak av regional plan for arealforvaltning
Regional transportplan	Oppheves ved vedtak av temaplan for transport
Region plan for høstbart vilt og innlandsfiske	Oppheves ved vedtak av regional plan for landbruk

Tabell med oversikt over temaplaner

Navn på temaplan	Vurdering
Bergkunstplan for Nordland	Revideres
Nye forgreininger – kulturstrategi for Nordland fylkeskommune 2023–2027	Behov for temaplan vurderes ved utgangen av 2027
Temaplan for transport – Transportplan Nordland	Ny temaplan, erstatter regional transportplan
Temaplan for bibliotek	Ny temaplan, erstatter regional plan for bibliotek
Temaplan for innovasjon og næringsutvikling	Ny temaplan, arbeidet pågår
Internasjonal strategi 2021–2025	Revideres som temaplan for internasjonalt arbeid
Strategi for reiseliv og opplevelser 2023–2027	Behov for temaplan vurderes ved utgangen av 2027
Strategi for marin verdiskaping 2022–2026	Behov for temaplan vurderes ved utgangen av 2026
Kompetansestrategi for arbeidsliv i endring – Kompetansestrategi for Nordland 2021–2024	Revideres som temaplan for kompetanse
Kem vi el Gudi mij lip! – museumsstrategi for Nordland fylkeskommune 2023–2028	Behov for temaplan vurderes ved utgangen av 2028
Fartøyvernstrategi for Nordland 2023–2028	Behov for temaplan vurderes ved utgangen av 2028
Strategi for scenekunstheltet i Nord-Norge	Ny temaplan
Strategi for filmfeltet i Nord-Norge	Ny temaplan
Temaplan for nordområdene	Ny temaplan
Strategi mot ungt utenforskap	Oppheves ved vedtak av regional plan for livskraftige lokalsamfunn
Digitaliseringsstrategi 2020–2023	Revideres som temaplan
Fireårig tilbudsstruktur for videregående opplæring i Nordland	Revidering pågår
Temaplan for skolebruk	Revideres som temaplan

Nordland fylkeskommune
8048 Bodø

post@nfk.no
www.nfk.no

Nordland
FYLKESKOMMUNE